

Kansliapäällikkö Kirsi Pimiän kuuleminen Turvallinen ja kriisinkestävä oikeusvaltio –reformipöydässä 3.5.2023, täydentävä pyyntö sisäministeriön hallinnonalan taloustilanteesta

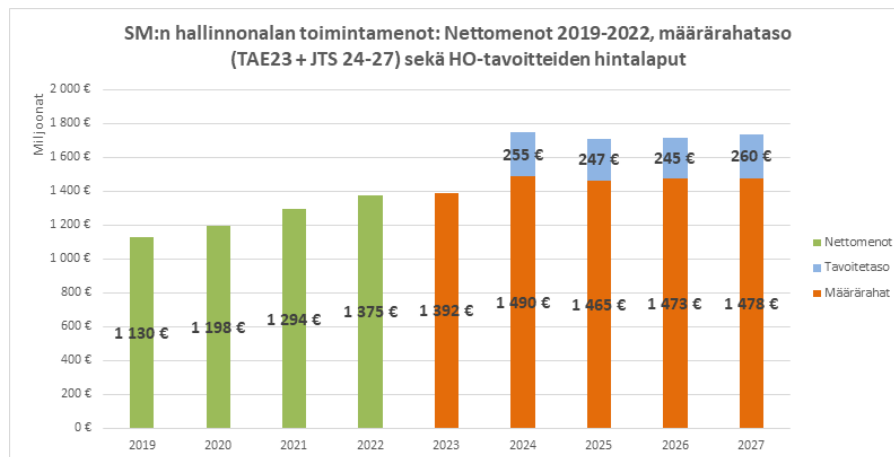
Sisäministeriön hallinnonalan määrärahatilanne

Sisäministeriön hallinnonalan määrärahatasoa on nostettu viime vuosina erityisesti kansainvälisen turvallisuustilanteen heikkenemisen jälkeen. Pääasiassa määrärahataso on riittävä kaikkien viranomaisten osalta vuonna 2023. Tulevina vuosina kustannustason nousun ennakoidaan kuitenkin haastavan merkittäväällä tavalla rahoituksen riittävyyden. Osa viranomaisten toiminnan turvaamiseen saaduista lisäyksistä, erityisesti maahanmuuton osalta, on määräaikaista.

Sisäministeriön hallinnonalan tavoitteena on turvata toimintaympäristön muutoksia vastaava toiminnan taso ja mahdollistaa turvallisuusviranomaisille edellytykset suunnitella toimintaa pitkäjänteisesti. Kertaluonteisilla määrärahalisäyksillä tämä ei ole mahdollista. Määrärajavaje viranomaisten ei-harkinnanvaraisissa menoissa johtaa henkilöstövaltaisella hallinnonalalla nopeasti tilanteeseen, jossa sopeuttamistoimia on kohdistettava suurimpaan menoerään eli henkilöstömenoihin (osuus n. 70 % virastojen toimintamenoista).

Kustannustason nousu on merkittävää sekä sisäisten että ulkoisten palveluntuottajien osalta erityisesti toimitila- ja ICT-kustannuksissa. Viranomaisten rahoitus on aina kokonaisuus, jossa erityisesti toimivat ja nykyaikaiset operatiiviset järjestelmät sekä terveet, turvalliset ja toimivat toimitilat ovat edellytys henkilöstön tehokkaalle työskentelylle. Viranomaisten toimintavalmiutta ja kriisinkestävyyttä tulee myös pystyä tulevina vuosina kehittämään aktiivisesti toimintaympäristön muutosten johdosta.

Sisäministeriön hallitusohjelmatavoitteiden määrärahavaikutuksia on arvioitu valmistelun aikana. Lisärahoitusta tarvitaan erityisesti virastojen toimintamenoihin ajantasaisten toimintaedellytysten, suorituskykyjen ja toimivaltuuksien varmistamiseksi turvallisuusviranomaisille sekä maahanmuuttoon liittyvien tavoitteiden toteuttamiseksi.

PL 26 Määrärahatilanne kevään JTS 2024 – 2027 -päätöksen jälkeen

Sisäministeriön pääluokan määrärahataso (kaikki momentit) on kehyskauden 2024–27 alussa n. 2,4 mrd. euroa, josta se alenee n. 1,9 mrd. euroon v. 2027. Kehyskauden alussa määrärahatasossa on nähtävissä Rajavartiolaitoksen suuret hankkeet (itärajan este, ulkovartiolaivat) sekä varautuminen Ukrainasta saapuvien henkilöiden vastaanottomenoihin. Kehyskauden lopussa pääluokan määrärahoista 15 % kohdistuu hallintoon, 53 % poliisitoimeen, 17 % Rajavartiolaitoksen toimintaan, 5 % pelastustoimeen ja hätäkeskustoimintaan sekä 9 % maahanmuuton menoihin.

Sisäministeriön hallinnonalan kehystä on korotettu kevään teknisessä kehyspäätöksessä (23.3.) hallinnonalan välttämättömien määrärahatarpeiden vuoksi. Nämä lisäykset helpottivat merkittävästi hallinnonalan tilannetta, mutta ne eivät kuitenkaan vastaa sellaisenaan sisäministeriön näkemystä välttämättömistä lisäyksistä ja sellaisesta kehystasosta, mikä huomioisi toteutuneen kustannustason nousun ja esimerkiksi välttämättömien toimitilahankkeiden toteuttamisen kustannusvaikutukset ja hallinnonalan ICT-järjestelmien kehittämisen ja ylläpidon edellyttämät resurssit.

On huomioitava, että voimakkaan inflaatiokehityksen vaikutuksesta hallinnonalan kustannustaso nousee ilman, että siihen voidaan vaikuttaa, kun palveluntuottajat nostavat sopimushintojaan (esim. Valtori, Senaatin vuokrat). Kustannustason nousua hillitsevät hallinnonalan omat toimenpiteet ovat rajallisia ja niiden vaikutukset konkretisoituvat tavallisesti vasta pidemmällä aikavälillä ja edellyttävät usein kehittämisvaiheessa lisäresursseja (esim. poliisin tietojärjestelmäkehitys, Migrin lupakäsittelyn automatisaatio).

